

Motion till riksdagen 2008/09:C446

av Pia Nilsson m.fl. (s)

Ungdomars rätt till egen bostad

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om bättre möjligheter för ungdomar att få tillgång till egen bostad.

Motivering

De allmännyttiga och kommunala bostadsföretagen har haft en helt avgörande betydelse för utvecklingen på den svenska bostadsmarknaden alltsedan 1940-talet. Under flera generationer har ett bostadsbestånd byggts upp som kan erbjuda goda och attraktiva bostäder för breda grupper, oavsett inkomst och bakgrund. Satsningen på ett allmännyttigt bostadsbestånd som vänder sig till alla var också ett ideologiskt vägval. Genom den självkostnadsprincip som präglat förvaltningen av allmännyttan har boendekostnaderna kunnat hållas nere, inte bara i allmännyttans egna bostäder utan på hela hyresmarknaden.

Det är mot denna bakgrund som planerna i vissa kommuner på en storskalig utförsäljning av kommunala bostäder måste ses. Beslut om utförsäljningar från kommunernas bostadsbestånd kan komma att få långsiktiga och allvarliga konsekvenser för hela bostadsmarknaden. När de attraktiva delarna av beståndet i de allmännyttiga bostäderna säljs ut frånhänder sig samhället möjligheten att bedriva en social bostadspolitik. Det finns också risk för att samhället på detta sätt förlorar stora upparbetade värden. Till detta kan läggas att det som en följd av den moderatledda regeringens bostadspolitik produceras allt färre hyresrätter i vårt samhälle idag. När regeringen tog bort de av den socialdemokratiska regeringens införda nyproduktionsbidragen bromsades nyinvesteringarna i hyresrätter hastigt upp. I vårt eget län kunde vi på plats i Västerås konstatera att ett planerat bygge av ett kvarter med hyresrätter ställdes in som en följd av regeringens politik. På plats kunde vi träffa ett antal yngre människor som var tilltänkta nya hyresgäster, men som nu var fortsatt utan eget boende. För dem var bostadsrätten inget alternativ. Tillfälligt jobb

Fel! Okänt namn på

under några månader, praktikplatser som ett led i utbildningen, vikarie inom äldreomsorgen, jobb på McDonalds i väntan på ett fast jobb på annan ort eller heltidsstudier med litet barn är alla situationer i livet som i princip utesluter alla möjligheter till att bli bostadsrättsinnehavare. Ekonomin är naturligtvis det största hindret, men också rent praktiska orsaker, där framtida flytt till nytt jobb eller utbildning gör boendet i hyresrätt mer praktiskt och lämpat för den individuella livssituationen.

Ungdomars situation på bostadsmarknaden är svår i dagens svenska samhälle. Den har inte blivit mindre svår genom den politik som den borgerliga regeringen för.

Som socialdemokrater anser vi att rätten till en egen bostad till ett rimligt pris är en av grundbultarna i ett samhälle som säger sig ta ansvar för hela sin befolkning. Att det finns olika boendeformer tycker vi är bra, och detta är också en väl medveten politik som under många år förts av socialdemokratiska regeringar. En bra blandning av hyresrätter, bostadsrätter och egnahem gör valfriheten större för alla, samtidigt som det också gagnar och möter olika behov av bostäder som efterfrågas. Att därför göra som den borgerliga regeringen gör just nu, att se till att nyproduktion av hyresrätter minskar samtidigt som utförsäljning av desamma sker i borgerliga kommuner, gör att balansen på bostadsmarknaden kraftigt försämras med stora konsekvenser för enskilda som följd. Ganska raskt kommer detta att medföra en alltmer segregerad bostadsmarknad. De stora förlorarna är våra ungdomar.

Vad som behövs för att rätta till situationen är en kraftfull bostadspolitik som ser möjligheter i ett samhälle som har en bra balans mellan olika boendeformer, en politik som anser att hyresrätten är en viktig pusselbit i denna balans.

Det är en politik som strävar efter att hålla nere kostnaderna i nyproduktionen av bostäder i allmänhet, och i hyresrätten i synnerhet, en politik som ser till att dessa låga produktionskostnader även kommer hyresgästen till del och inte stannar på vägen i olika aktörers vinstfickor. Vi kräver inte omedelbara bostadssubventioner för nyproduktion, även om sådana i givna situationer måste kunna övervägas. Det handlar framförallt om att regeringen på olika sätt, som forskning på byggområdet, värnande om en effektiv konkurrens på byggmarknaden, genomlysning av tomtkostnader, anläggningskostnader och anslutningsavgifter, ser till att bostäder kan produceras till acceptabla kostnadsnivåer och på så sätt ger bostadsbehövande ungdomar rätten till en egen bostad.

Stockholm den 1 oktober 2008

Pia Nilsson (s)

Margareta Israelsson (s)

Sven-Erik Österberg (s)

Olle Thorell (s)